

Godišnji izvještaj

2013.

Udruga za razvoj civilnog društva SMART

Blaža Polića 2/IV:: 51000 Rijeka
T. +385 51 332 750 :: F. +385 51 330 470
smart@smart.hr :: www.smart.hr

Vremenski period:

1. siječnja – 31. prosinca 2013.

UVOD

U trenutku dok se još uvijek ne nazire izlazak iz krize koja u Hrvatskoj traje već petu godinu, već sama činjenica da je SMART u 2013. godinu uspio ne samo programski nego i financijski prebroditi bez teškoća možemo smatrati uspjehom. Štoviše, unatoč velikoj konkurenciji izgledni su i novi projekti, jer se organizacija potvrdila kao jedna od najuspješniji udruga civilnog društva koja je u stanju provesti i najzahtjevnije projekte. No, ni izvršni tim ni Upravni odbor nemaju iluzija da će 2014. godina biti laka, te da neće trebati uložiti i dodatne napore kako bi SMART nastavio nesmetano funkcionirati.

Kao udruga koja potiče djelotvornost neprofitnog sektora i međusektorske suradnje te razvoj volonterstva, SMART je u 2013. godini uspješno proveo različite projekte. Iz izvještaja je vidljivo o kakvoj je lepezi projekata riječ, ali i to da pojedini projekti kriju potencijal za daljnji razvoj na korist SMART-a i društva u cjelini. Valja izdvojiti nekoliko tih segmenata značajnih i za buduće djelovanje organizacije u društvenom okruženju. Kod razvijanja potencijala izgradnje održivosti neprofitnog sektora posebnu pažnju zavrjeđuju edukacijske radionice na kojima je sudjelovalo 850 sudionika. Očekivano, najviše sudionika radionica bilo je iz organizacija civilnog društva te pojedinaca, ali gledajući iz perspektive složenosti društva, izazova upravljanja njegovim resursima i rasta neprofitnog sektora, senzibiliziranje faktora izvan civilnog društva za neprofitni sektor čini se ključnim u narednom razdoblju. Animiranje pojedinaca iz ustanova, lokalne i regionalne samouprave, poslovnog sektora i akademske zajednice za edukacijske radionice, koliko god je u postocima u 2013. godini njihovo sudjelovanje bilo više ili manje simbolično, stoga se čini ohrabrujućim kao pravac daljnje aktivnosti SMART-a u razvijanju potencijala neprofitnog sektora društva općenito.

Kada je pak riječ o unaprijeđenju suradničkih procesa u službi održivog lokalnog i regionalnog razvoja, naglasak treba staviti na međusektorsko umrežavanje u cilju boljeg lokalnog i regionalnog partnerstva. I tu je SMART u 2013. godini pokazao da je na pravom putu. Naime, lokalna i regionalna razina vlasti i društvenih odnosa svakim danom postaju sve značajniji, posebno kada je riječ o održivom razvoju, a sa svojim znanjem i iskustvom u međusektorskom umreživanju SMART se može nametnuti kao važan faktor u razvoju ovog neumitnog procesa od kojeg mogu profitirati i građani i čitava lokalna (regionalna) zajednica.

Naposljetku valja istaći odlične rezultate koje je SMART u 2013. godini postigao u promociji volonterstva i filantropije. S čitavim spektrom aktivnosti i svakogodišnjim rastom broja volontera okupljenih oko naše organizacije možemo biti više nego ponosni. Svesrdno promovirajući volonterstvo i filantropiju SMART je pokazao svoju društvenu odgovornost te dokazao kako je dorastao izazovima vremena u kojima živimo.

Neven Šantić

NAŠA MISIJA

Udruga za razvoj civilnog društva SMART potiče učinkovitost i djelotvornost neprofitnoga sektora i međusektorske suradnje te promiče razvoj volonterstva. U svom radu, SMART povezuje neformalno obrazovanje sa savjetovanjem, informiranjem i utjecanjem na javne politike. SMART surađuje s organizacijama civilnoga društva, javnim ustanovama, lokalnom i regionalnom samoupravom i građanskim inicijativama na načelima odgovornosti, aktivnog uključivanja i poštivanja različitosti.

Aktivnosti organizacije temelje se na načelima osnaživanja, aktivnoga uključivanja, podupiranja pozitivnih inicijativa, poticanja suradnje, razumijevanja, osobne odgovornosti i osobnoga razvitka, cjeloživotnoga učenja i poštivanja razlika.

SMART-ove programske i projektne aktivnosti tijekom 2013. godine bile su u skladu sa strateškim smjernicama za razdoblje 2012. – 2014.

Postignuti rezultati prema strateškim smjernicama:

1. Razvijanje potencijala i izgradnja održivosti neprofitnog sektora

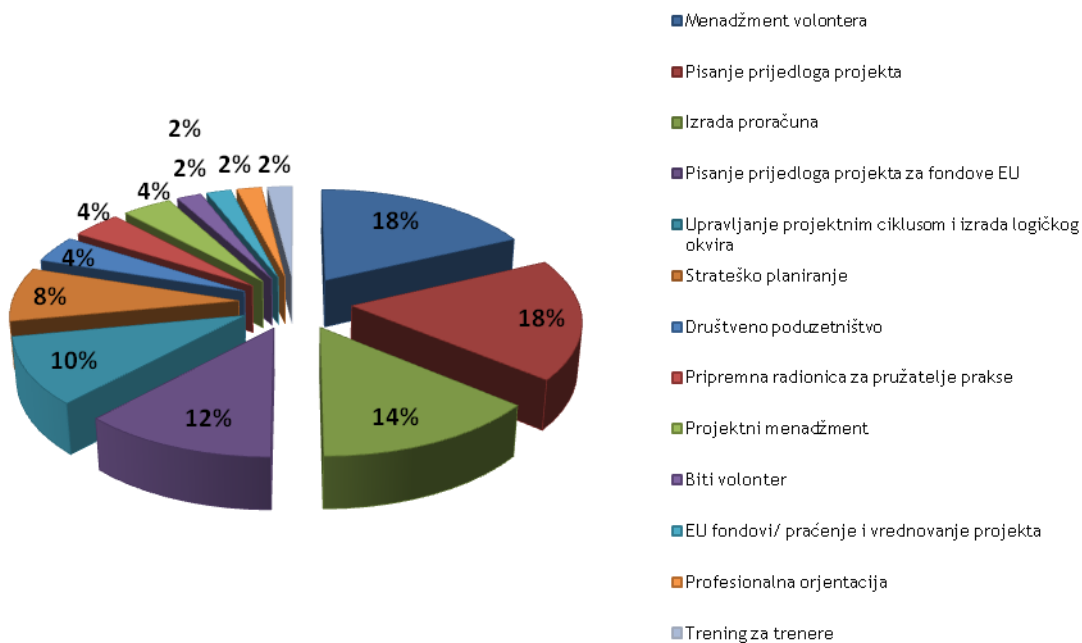

U skladu s gore navedenim strateškim smjernicama, SMART je proveo sljedeće programe i projekte:

Edukacijske radionice

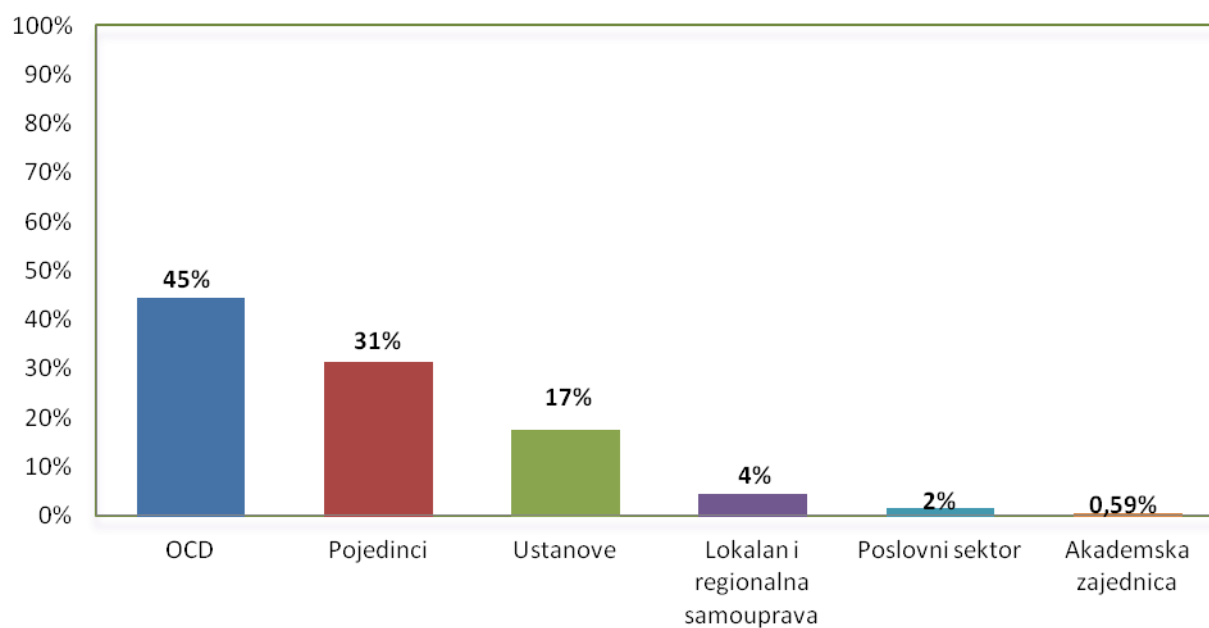
Tijekom 2013. godine, SMART je nastavio s izgradnjom kapaciteta neprofitnih organizacija, poticanjem sudjelovanja građana u razvoju zajednice, volonterstva te razvojem međusektorske suradnje. U 2013. godini, SMART je uspješno proveo 50 radionica (tj. 81 dana treninga) na 13 tema, odnosno područja (Menadžment volontera, Pisanje prijedloga projekta, Izrada proračuna, Pisanje prijedloga projekta za fondove EU, Upravljanje projektnim ciklusom i izrada logičkog okvira, Strateško planiranje, Društveno poduzetništvo, Pripremna radionica za pružatelje prakse, Projektni menadžment, Biti volonter, EU fondovi/ praćenje i vrednovanje projekta, Profesionalna orijentacija i Trening za trenere). Radionice su provedene u na područjima: Primorsko-goranska (22), Istarska (9), Sisačko-moslavačka (6), Karlovačka (5), Ličko-senjska (4), Krapinsko-zagorska (1) i Grad Zagreb (2). Izgradnja kapaciteta neprofitnih organizacija u protekloj godini najviše se odvijala u području: *Menadžment volontera, Pisanje prijedloga projekta, Izrada proračuna i Pisanje prijedloga projekta za fondove/ programe EU te Upravljanje projektnim ciklusom i izrada logičkog okvira.*

Teme radionica u 2013. (N=50)

SMART je kroz različite projekte uključio 850 predstavnika neprofitnih institucija i zainteresiranih građana iz šest županija i Grada Zagreba. Edukacijske radionice provedenih redovitih programa/projekata čine 90%, a preostalih 10% implementirano je kroz ugovaranje s različitim OCD-ima i međunarodnim organizacijama. Radionice su se odvijale kroz SMART-ove glavne programe izgradnje kapaciteta neprofitnih organizacija, ali i osnaživanja pojedinih isključenih društvenih skupina (nezaposleni, nacionalne manjine, invalidi) te stručnjaka koji podupiru daljnji razvoj civilnoga sektora (treneri, koordinatori volontera). Od ukupnog broja sudionika, sudjelovanjem je unaprijedilo znanja i vještine u pojedinim područjima menadžmenta neprofitnih organizacija najviše predstavnika/ica OCD-a (45%), zatim zainteresiranih građana 31%, i 4% predstavnika lokalne i regionalne samouprave i/ili akademske zajednice.

Profil sudionika radionica u 2013. (N=849)

Tehnička pomoć i konzultacije

SMART koristi participativan i interaktivan pristup (kombinaciju teorije i iskustvenog učenja prilagođenog principima učenja odraslih osoba) osiguravajući svim sudionicima sigurno okruženje za rad, motivaciju i aktivno sudjelovanje te transparentnost u radu. Sastavni dio podrške razvoju kapaciteta na osobnoj i organizacijskoj razini je tehnička pomoć i savjetovanje. Koristeći se svojim velikim iskustvom u različitim područjima organizacije i menadžmenta, SMART-ova tehnička pomoć (TP) i konzultantski tim (djelatnici te skupina vanjskih stručnjaka) pružili su 114 sati potrebne usluge različitim OCD-ima diljem Republike Hrvatske.

„Mreža za razvoj regionalnih kapaciteta – MRRAK“

Program MRRAK (Mreža za razvoj regionalnih kapaciteta organizacija civilnog društva u Primorsko-goranskoj, Istarskoj i Ličko-senjskoj županiji) tijekom 2013. godine provodile su udruge SMART, SUNCOKRET iz Pule, LAG Vallis Colapis Ozlja te Pokretač iz Korenice. Program se provodio u partnerstvu i uz financijsku podršku Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva i dio je cjelovitog „Programa regionalnog razvoja civilnog društva i lokalnih zajednica u Republici Hrvatskoj“. Cilj Programa je pružanje podrške stvaranju učinkovitijeg neprofitnog sektora te aktivnog građanstva u Republici Hrvatskoj, a ostvaruje se besplatnim pružanjem usluga informiranja, savjetovanja i izobrazbe.

Informiranje, savjetovanje i izobrazba za organizacije civilnoga društva

Usluga informiranja obuhvaća aktivno prikupljanje i slanje različitih informacija od značaja i interesa za rad organizacija civilnoga društva putem:

- Internetske stranice Programa MRRAK (www.mrrak.info),
- Internetske stranice organizacija koje provode program SMART, SUNCOKRET iz Pule, LAG Vallis Colapis Ozlja te Pokretač iz Korenice
- Mailing liste po županijama,
- Mjesečnog biltena MRRAK Info i
- Tromjesečnog biltena Info SMART.

Te su se informacije, u najvećoj mjeri, odnosile na otvorene natječaje za financiranje aktivnosti i projekata udruga, mogućnosti izobrazbe, informacije o različitim skupovima i događanjima, izdane publikacije, izrade zakona i strateških dokumenata te aktivnosti koje se provode u okviru Programa. Tijekom 2013. godine provedeno je 39 dana izobrazbe. Ukupno vremensko trajanje provedenih edukacijskih radionica iznosi 258 sati, a na navedenim radionicama je sudjelovalo ukupno 453 sudionika/ca, što u prosjeku iznosi 16 sudionika po radionici.

Na internetskoj stanici www.mrrak.info objavljeno je ukupno 107 informacija dok je 115 informacija prosljeđeno putem mailing lista. Internetsku stanicu Programa posjetilo je 5.118 jedinstvenih posjetitelja, a na kraju godine mailing lista obuhvaćala je ukupno 924 korisnika. U tom razdoblju izdano je ukupno 12 mjesečnih biltena MRRAK.Info,

te četiri, kvartalna biltena Info SMART. Tijekom 2013. godine zaprimljeno je ukupno 192 različita upita od čega je 72 upita stiglo putem e-pošte, 87 telefonom te 33 osobnim dolaskom korisnika.

U istom periodu, pružen je 341 savjet (144 putem e-pošte, 65 putem telefona i 134 osobnim dolaskom korisnika u Info točke programa) o financijskom upravljanju u organizaciji, računovodstvu neprofitnih organizacija, pravnom okviru djelovanja organizacija civilnoga društva, razradi projektnih ideja, prikupljanju sredstava, volonterstvu i drugim temama. Izravno pružanje savjeta kroz postavljene upite trajalo je ukupno nešto manje od 444 sati. Evaluacijom programa u 2013. utvrđeno je da su savjetovanja i izobrazbe za predstavnike organizacija civilnoga društva neposredno utjecale na jačanje njihovih organizacijskih kapaciteta, a time i njihovih sposobnosti da svojim djelovanjem stvore bolju kvalitetu življenja za pojedince i lokalne zajednice.

„Zajedno za bolje“ - projekti razvoja zajednice

Tijekom rujna 2013. godine, predstavnici regionalne mreže održali su više radnih sastanaka u gradovima Kraljevica i Otočac u okviru provedbe programa „Zajedno za bolje“ Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva te su facilitirali javne rasprave, odnosno javna savjetovanja koja su za cilj imala definiranje potreba i problema u lokalnim zajednicama, te utvrđivanje prioriteta društvenog razvoja. U tom procesu sudjelovalo je, uz predstavnike/ica jedinica lokalne samouprave, ukupno u oba grada oko 80 građana i građanki koji su iskazali cijeli niz različitih potreba i problema, ali i mogućih rješenja istih. Nakon održanih javnih rasprava formirane su manje radne skupine zadužene za razradu projektnih ideja u projektne prijedloge kojima se nastojalo riješiti prioritete društvenog razvoja u tim lokalnim zajednicama. Podršku radu radnim skupinama (građanskim odborima) kontinuirano su pružali predstavnici regionalne mreže.

„Tehnička pomoć organizacijama civilnog društva TACSO 2“

SMART je u 2013. godini postao partner SIPU International, INTRAC, Ecorys, Euclid i FPDL kroz koji će se u naredne četiri godine pružati podrška i jačati kapaciteti organizacija civilnoga društva (OCD-a) na zapadnom Balkanu (Albaniji, Bivšoj Jugoslavenskoj Republici Makedoniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Hrvatskoj, Kosovu pod UNSCR 1244/99, Srbiji) i Turskoj. Projekt je usmjeren na podršku korisnicima koji su aktivni u polju analize politike i zagovaranja, nadzora i učinkovitosti javne uprave, izgradnje društvenog kapitala i omogućavanja građanima da identificiraju i artikuliraju svoje vrijednosti, norme i demokratske prakse. Mobilizira različite aktere da potpunije sudjeluju u politici i javnim poslovima.

Sustav osiguranja kvalitete za neprofitne organizacije SOKNO

U 2012. s prekidom ugovora licence, SOKNO je postao sustav koji se više nije mogao primjenjivati u Hrvatskoj. Uz prepoznatu vrijednost sustava osiguranja od strane relevantnih dionika (Vladinog ureda za udruge, Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva i mentora za SOKNO) SMART je u 2013. započeo promišljanje i planiranje sustava

osiguranja kvalitete za daljnji razvoj u Hrvatskoj temeljem zajedničke odluke svih dionika da se krene u razvoj novog sustava osiguranja kvalitete za organizacije civilnog društva u Hrvatskoj.

2. Unaprjeđenje suradničkih procesa u službi održivoga lokalnog i regionalnog razvoja

„Zajedno za održivi razvoj u Hrvatskoj“

Tijekom prva dva mjeseca 2013., SMART je nastavio s provedbom partnerskog projekta, čiji je nositelj ODRAZ – Održivi razvoj zajednice u partnerstvu s Hrvatskom mrežom za ruralni razvoj i Milleukontakt International. Cilj projekta bio je osnažiti utjecaj civilnoga sektora u oblikovanju, praćenju i vrjednovanju provedbe održivog razvoja na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini kroz umrežavanje, međusektorsko partnerstvo i razvoj sposobnosti. Održane su edukacije na teme: Projektni menadžment i Izrada proračuna, Upravljanje projektnim ciklusom i izrada logičkog okvira.

Također se kontinuirano pružala tehnička podrška i konzultacije LAG-ovima na temu izrade prijedloga projekta za fondove EU i uključivanje volontera. SMART je zajedno s HMRR-om i ODRAZ-om sudjelovao u izradi „IPARD jučer/danas/sutra-Izveštaja iz sjene o provedbi programa IPARD u Hrvatskoj 2010.-2013.“

Međusektorsko umrežavanje

SMART je sudjelovao u različitim inicijativama važnima za međusektorsku suradnju:

- **Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Primorsko-goranske županije** - zajednički projekt Primorsko-goranske županije i Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje, koji razvija nove modele pristupanja provedbi politike razvoja ljudskih potencijala. Tijekom izvještajnog razdoblja, članica SMART-a sudjelovala je na 9. sjednici Partnerskog vijeća Lokalnog partnerstva gdje je dogovorena suradnja za dva projekta u sklopu Lokalnog partnerstva za zapošljavanje.
- **Partnersko vijeće Primorsko-goranske županije** - savjetodavno tijelo na razini regionalne samouprave u kojem je predstavnica SMART-a u 2013. aktivno sudjelovala na unaprjeđenju obrazaca za bazu projekata PGŽ-a.
- **Savjet za razvoj civilnoga društva** - savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske koje djeluje na razvoju suradnje Vlade Republike Hrvatske i organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj na provođenju Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, razvoju filantropije, socijalnog kapitala, partnerskih odnosa i međusektorske suradnje. Predstavnica SMART-a sudjelovala je na dvije sjednice Savjeta tijekom 2013.
- **Savjetodavni odbor TACSO projekta** - savjetodavno tijelo TACSO projektu koje je služilo kao resursna skupina za razvoj civilnoga društva, politike, strateško planiranje, zastupanje. Predstavnica SMART-a u 2013. sudjelovala je u redovitim zadaćama Odbora kao što su: osiguranje rezultata koji odgovaraju potrebama

organizacija civilnoga društva, pružanje ulaznih informacija prije planiranja i u provedbi projekta, razmatranje resursa za provedbu projekta, generalni monitoring i evaluacija projekta.

- **Nadzorni odbor „u sjeni“ Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala u Hrvatskoj** - s ciljem da se osigura kvalitetno ostvarenje i praćenje provedbe programa, upravljanja EU fondovima. Odbor je službeno započeo s radom nakon ulaska Hrvatske u EU, odnosno nakon 1. srpnja 2013. godine.
- **Radna skupina Ministarstva socijalne politike i mladih za izradu Potvrde o kompetencijama stečenim volontiranjem** - izrada obrasca potvrde i vodič za primjenu i korištenje potvrde o kompetencijama stečenim volontiranjem
- **Radna skupina Ministarstva socijalne politike i mladih za izradu Volonterskog programa** - izrađuje Nacionalni programa za razvoj volonterstva i Operativni program za Nacionalni program za razvoj volonterstva u sklopu kojeg će se donijeti ciljeve, aktivnosti i nositelje politike razvoja volonterstva u RH.

Sektorsko umrežavanje

- **Hrvatska mreža volonterskih centara (HMVC)** - potiče razvoj volonterstva u Hrvatskoj putem utjecaja na javne politike i pravno okruženje, promociju i uspostavljanje standarda za edukaciju u području volonterstva i volonterskog menadžmenta, informiranjem i osiguranjem standarda kvalitete usluga volonterskih centara i razvoja dobre prakse.
- **Hrvatska mreža za ruralni razvoj (HMRR)** - udruga je koja se zalaže za održiv razvoj ruralnih područja u Hrvatskoj, te zajedničkim djelovanjem, umrežavanjem i partnerstvom pridonosi poboljšavanju uvjeta za cjelovit razvoj i kvalitetan život u ruralnim područjima. Mreža danas ima 31 člana, među kojima je 13 LAG-ova.
- **Europski volonterski centar (CEV)** - međunarodna mreža volonterskih organizacija na čijoj je Generalnoj skupštini SMART sudjelovao i tada je usvojen novi plan rada i proračun za 2013. godinu, koji će omogućiti rad CEV-a u sva četiri polja njihovog rada – razmjenu znanja, partnerstvu i umrežavanju, zastupanju i izgradnji kapaciteta. Nove inicijative za 2013. uključivat će lansiranje Europske prijestolnice volonterstva/volontiranja, Europske mreže zaposlenika - volontera (Employee Volunteer European Network (EVEN)).
- **European civic forum (ECF)** - transnacionalna mreža koja okuplja više od 100 udruga i nevladinih organizacija diljem 27 zemalja u Europi i aktivno radi na promicanju građanskog i popularnog vlasništva u Europi. Uloga Foruma u poticanju angažman građana i nastanu europskoga javnog prostora važnija je u Europi nego ikada, te je tu uloga i utjecaj civilnog društva u cijelosti priznat, kroz uspostavljanje civilnoga dijaloga.

3. Promocija volonterstva i filantropije

Volonterski centar - VolonteRI

Tijekom 2013. Volonterski centar SMART-a provodio je sljedeće aktivnosti:

- **Volonterska baza**

SMART je tijekom izvještajnog razdoblja kontinuirano održavao bazu volontera te redovno provjeravao spremnost građana da ostanu registrirani u bazi volontera. Trenutno je u bazi upisano 451 građana koji su iskazali interes za volontiranjem dok se u bazi organizacija nalaze 42 organizacije. Tijekom 2012. u bazi su bile 43 organizacije, ali zbog revizije ove godine neke organizacije više nisu dio baze.

- **Konzultacije i tehnička pomoć**

Različite neprofitne organizacije i volonteri bili su korisnici tehničke pomoći i pružanja konzultacija. Tematika obuhvaćena tehničkom pomoći i konzultacijama uključila je širok spektar područja relevantnih za volonterstvo i menadžment volontera, kao što su upit za volonterima, volonterski ugovor, obveze organizatora volontiranja, vođenje satnica volontera, Zakon o volonterstvu i brojne druge. Paralelno s pružanjem tehničke pomoći i konzultacija neprofitnim organizacijama, SMART je pružao konzultacije i volonterima. Tijekom izvještajnog razdoblja, pruženo 116 sati tehničke pomoći i konzultacija za 100 organizacija i 61 volontera. Tematika koja je bila najviše zastupljena tijekom konzultacija uključuje: *traženje volonterske pozicije, upiti vezani uz vođenje satnice, uz volontersku knjižicu, volonterski ugovor, međunarodne edukacije, putne troškove, te međunarodno volontiranje.*

- **Edukacijske radionice**

Izobrazba za organizatore volontiranja - tijekom izvještajnog razdoblja održana su dva edukacijska ciklusa (6 trening modula, ukupno 12 dana izobrazbe) za koordinatore volontera za neprofitne organizacije koje provode programe dnevnog boravka i pomoći i njege u kući za stare. U edukaciju je bilo uključeno 24 predstavnika iz 11 organizacija. Jednako tako, proveden je jedan edukacijski ciklus ukupno u trajanju od 6 dana. U edukaciju je uključeno 13 predstavnika iz 9 ustanova za odgoj, obrazovanje i skrb o mladima.

Izobrazba o volonterstvu za građane - tijekom izvještajnog razdoblja održane su radionice o volonterstvu za građane. Na radionicama su sudionici upoznati s pojmom volontera i volontiranja te ulogom volontera u društvu, s mogućim volonterskim poslovima/aktivnostima, pravima i obavezama volontera, Zakonom o volonterstvu te s organizacijama i tijelima koja rade na promociji volonterstva u Hrvatskoj. Ukupno je na radionicama sudjelovalo 10 građana/građanki.

- **Volonterski info servis**

SMART je kontinuirano objavljivao iskaze interesa i potrebe za volonterima upućenih SMART-u od strane neprofitnih organizacija s područja Primorsko-goranske županije. Putem internetske stranice SMART-a te Facebook-a Volonterskog centra prosljeđeno je ukupno 378 objava, informacije na dnevnoj/tjednoj osnovi donosile su moguća volonterska mjesta, javne politike, natječaje vezane za volontiranje te druge informacije relevantne za volonterstvo. Posebno su na Facebook-u Volonterskog centra bile dostupne informacije o različitim događanjima, edukacijama unutar sektora i van sektora, vijesti o volonterstvu na nacionalnoj i na međunarodnoj razini te mogućnostima volontiranja u međunarodnim volonterskim kampovima. Ujedno, SMART je aktivno sudjelovao u pripremi sadržaja i informacija za uspostavljeni mrežni portal o volonterstvu.

- **Promocija volontiranja na regionalnoj i nacionalnoj razini (nagrade i manifestacije)**

Udruga za razvoj civilnog društva SMART i ove je godine obilježila 05. 12. – Međunarodni dan volontera već tradicionalnom godišnjom nagradom volonterima. Nagrade je dana 5. 12. dobilo šest najboljih volontera u 2013. godini - tri nagrade za područje Primorsko-goranske županije i tri nagrade za Grad Rijeku te tri nagrade za izabrane organizatore volontiranja u PGŽ-u. Nagradu je dodijelio Volonterski centar Udruge SMART u suradnji s Gradom Rijekom i Primorsko-goranskom županijom. Ujedno, u 2013. provedena je nacionalna kampanja „Hrvatska volontira“ u kojoj je na području Primorsko-goranske, Istarske, Ličko-senjske i Karlovačke županije sudjelovala 51 organizacija, a oni su organizirali 59 volonterskih aktivnosti, uključili 710 volontera koji su na taj način uložili 2062 volonterskih sati.

- Procjena potreba

U cilju što kvalitetnijeg pristupa razvoju volonterstva na području Ličko-senjske županije, provedena je procjena potreba korištenjem pristupa mapiranja. Navedeni pristup omogućuje uključivanje svih ključnih dionika u proces procjene postojećeg stanja razvoja volonterstva i jasnog definiranja potrebnih koraka u cilju daljnjeg razvoja volonterstva na navedenom području. Cilj procjene potreba bio je utvrditi postojeće stanje i stvarne potrebe potencijalnih organizatora volontiranja vezano za razvoj volonterstva u Ličko-senjskoj županiji te na temelju tog stanja definirati preporuke za razvoj kapaciteta organizatora volontiranja u cilju promocije i razvoja volonterstva u Ličko-senjskoj županiji. U procjenu potreba bilo je uključeno 7 predstavnika lokalne/regionalne samouprave (Grad Gospić, Senj i Ličko-senjska županija) te 15 predstavnika različitih potencijalnih organizatora volontiranja s područja Grada Gospića, Otočca i Senja.

„Skrb o starijima u PPDS-u kroz volonterski rad i sudjelovanje zajednice“

Nositelj ovog projekta je Udruga MI, a provode ga u partnerstvu sa SMART-om, Volonterskim centrom Osijek i Volonterskim centrom Zagreb. U 2013. godini radilo se na jačanju kapaciteta neprofitnih organizacija za provedbu inovativnih socijalnih usluga na lokalnoj razini, čime će se doprinijeti uspostavi modela socijalnoga ugovaranja te unaprijeđeni programi njege za starije putem razvijanja menadžmenta volontera, kao i znanja, vještina i stavova s ciljem deinstitucionalizacije i razvoja usluga u zajednici za starije. Također je proveden „Menadžment volontera“ u dva ciklusa po tri dana te je pružena kontinuirana tehnička pomoć programima njege za starije u primjeni menadžmenta volontera.

„Na putu prema zaposlenju – Razvoj novih znanja i vještina visokoobrazovanih nezaposlenih osoba“

SMART je u rujnu 2012. u partnerstvu s udrugom MI, Volonterskim centrom Osijek na području Primorsko-goranske, Splitsko-dalmatinske i Osječko-baranjske županije započeo s provedbom projekta koji je usmjeren na unaprjeđenje zapošljivosti i fleksibilnosti visokoobrazovanih dugotrajno nezaposlenih osoba korištenjem mogućnosti koje pruža neprofitni sektor/organizacije civilnoga društva te jedinice lokalne/regionalne samouprave na području Primorsko-

goranske, Osječko-baranjske i Splitsko-dalmatinske županije. Projektom su provedeni: modularni program izobrazbe u području Menadžmenta neprofitnih organizacija za visokoobrazovane nezaposlene, kratkotrajna izobrazba u području Upravljanja projektnim ciklusom i pisanju prijedloga projekta za sredstva EU te je proveden program prakse u NPO(OCD-ima). Projekt završava u ožujku 2014.

„Pokreni sebe, promijeni svijet - mobilizacija potencijala volontiranja u prevenciji nasilja među mladima“

Volonterski centar Zagreb je u partnerstvu s Udrugom za razvoj civilnog društva SMART (Rijeka), Udrugom MI (Split), Volonterskim centar Osijek, Gradom Zagreb i Osijek započeo u travnju 2013. projekt Pokreni sebe, promijeni svijet, koji ima za cilj reafirmaciju društvenih vrijednosti kroz promociju aktivnoga građanstva i volontiranja kao integralnih dijelova pozitivnog i privlačnog načina života mladih, izgradnju kapaciteta i povećanje broja javnih ustanova koje provode kvalitetne i održive volonterske programe usmjerene na prevenciju razvoja nasilničkog ponašanja kod mladih i izgradnju kapaciteta te unaprjeđenje suradnje između javnoga sektora (javnih ustanova) i organizacija civilnoga društva sa svrhom mobilizacije potencijala volonterstva u suzbijanju nasilja među mladima. U 2013. proveo se izbor javnih ustanova za rad s mladima, prilagodio Nacionalni kurikulum za obrazovanje o menadžmentu volontera te provela edukacija zaposlenika javnih ustanova koordinatora volontera.

„Otkrijte e-volontiranje“

U cilju razmjene dobre prakse i poticanja razvoja inovativnih oblika volontiranja, SMART je sudjelovao u međunarodnom partnerskom projektu „Otkrij e-volontiranje“ (Discover e-volunteering). „Discover e-volunteering“ je jedino natjecanje u Europi koje nagrađuje i promovira projekte neprofitnih organizacija u kojima su volonteri pružali podršku putem interneta. Organizirali su ga Good Network Foundation, Orange Foundation iz Poljske, Orange Foundation iz Francuske i Intel Technology Poljska. SMART je sudjelovao kao partner na projektu s ciljem obavještanja organizacija u Hrvatskoj o natjecanju, s prevođenjem svih materijala i pružanjem tehničke pomoći/konzultacija zainteresiranim organizacijama.

U Poljsku su stigle 72 prijave iz 24 zemlje – 49 za projekte koji se provode i 23 na nove projektne ideje. U užu izbor ušlo je 38 projekata, nakon čega je međunarodni žiri izabrao 13 finalista, a o pobjedniku su odlučivali online glasači. Među finalistima našli su se projekti koji su nudili besplatne savjete na internetu, promovirali pravilno korištenje jezika, zatim virtualna mapa neprilagođenih mjesta za osobe s invaliditetom ili internetska „time-bank“. Prvu nagradu osvojio je projekt riječkog Centra tehničke kulture „Upoznajmo svoj grad da bismo ga više voljeli“. Također, sudjelovali smo na konferenciji Discover e-volunteering - Change the World koja je organizirana u sklopu natjecanja, kao i na dodjeli nagrada koje je bila organizirana u Varšavi.

4. Osiguranje održivosti organizacije sa snažnim kapacitetima i jasnom vizijom razvoja civilnoga društva

---

Na području organizacijskog razvoja SMART je u protekloj godini stavio naglasak na unaprjeđenje znanja, vještina i stavova SMART-ovih trenera i volontera u svim organizacijskim aspektima, uključujući i evaluaciju kao bitan element održivosti. Podjednako su se razvijali tehnički kapaciteti organizacije te promovirali svi segmenti djelovanja organizacije, kako u lokalnim i nacionalnim medijima, tako i u izravnoj komunikaciji sa svim dionicima. Kao i proteklih godina, financijsko planiranje i osiguranje održivosti organizacije bio je važan prioritet, te se osigurao kroz diversifikaciju izvora sredstava.

Upravni odbor SMART-a

Nevia Srdoč
Mira Shalabi
Davorka Maras Tkačuk
Neven Šantić
Smiljana Radović
Sanja Barić
Želimir Gržančić

Djelatnici

Igor Bajok
Gordana Forčić
Marta Hauser
Slađana Novota
Zvijezdana Schulz Vugrin
Renata Toić
Daniela Vuković
Martina Bukovac
Jelena Đedović

Volonteri (dugoročni)

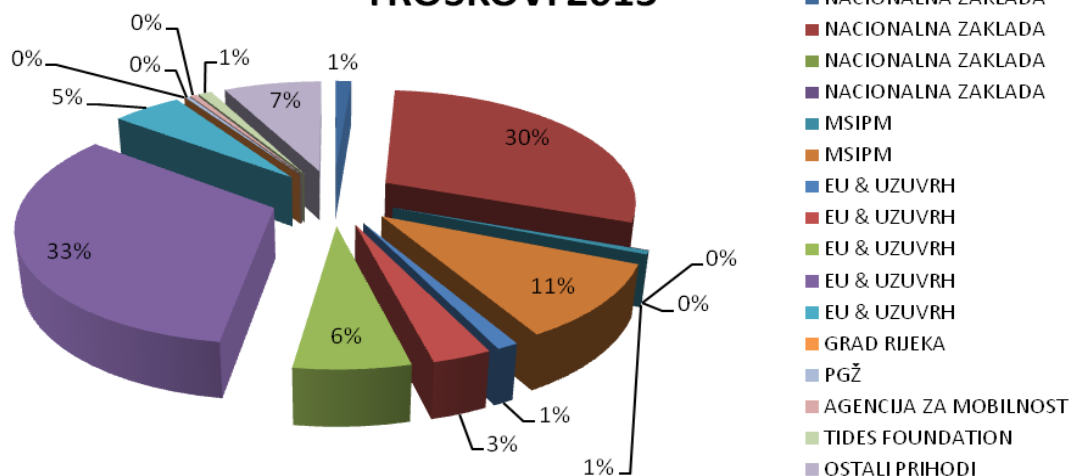
Sanja Bezjak
Jelena Đedović

Financijski izvještaj

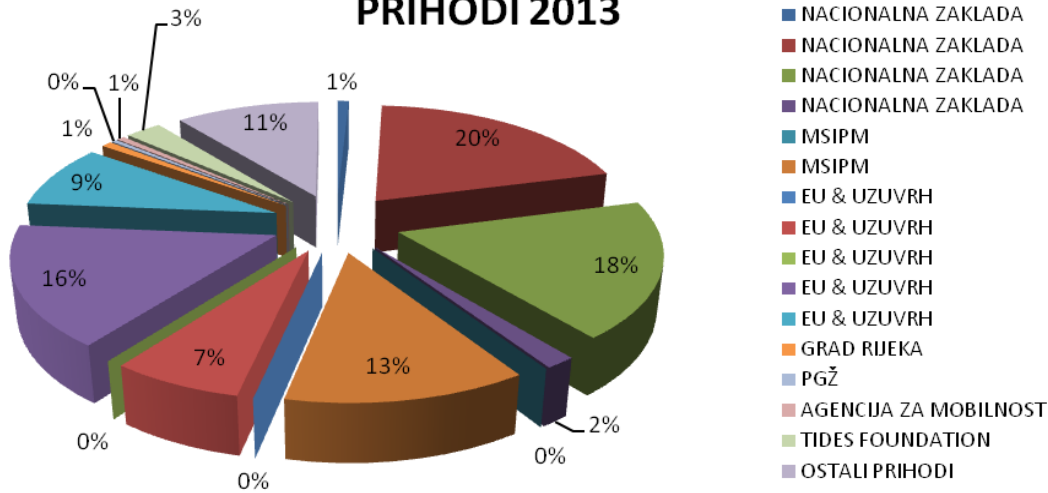
FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ od 01.01. do 31.12.2013.

IZVOR FINANCIRANJA	PROJEKT	početak ugovora	kraj ugovora	stanje 01.01.	uplaćeno u 2013.	potrošeno u 2013.	stanje 31.12.
NACIONALNA ZAKLADA	<i>Regionalni razvoj 12</i>	01.01.2012.	31.12.2012.	8.773,13	13.000,00	21.773,13	0,00
NACIONALNA ZAKLADA	<i>Regionalni razvoj 13</i>	01.01.2013.	31.12.2013.	260.750,00	310.750,00	530.028,90	41.471,10
NACIONALNA ZAKLADA	<i>Regionalni razvoj 14</i>	01.01.2014.	31.12.2014.	0,00	285.000,00	0,00	285.000,00
NACIONALNA ZAKLADA	<i>Sokno 2014</i>	01.01.2014.	30.06.2014.	0,00	25.000,00	0,00	25.000,00
MSIPM	<i>Volonterski centar 12</i>	01.03.2012.	31.12.2012.	9.474,10	0,00	9.474,10	0,00
MSIPM	<i>Volonterski centar 13</i>	01.01.2013.	31.12.2013.	0,00	195.000,00	188.766,57	6.233,43
EU & UZUVRH	<i>Zajedno za održivi razvoj</i>	01.03.2011.	28.02.2013.	-6.844,73	0,00	20.894,84	-27.739,57
EU & UZUVRH	<i>Volonterski centri- spona između volonterstva i zapošljivosti maldih</i>	03.05.2011.	02.05.2012.	-50.073,15	106.514,25	56.441,10	0,00
EU & UZUVRH	<i>Skrb o starijima u PPDS-u kroz volonterski rad i sudjelovanje zajednice</i>	05.05.2012.	04.11.2013.	44.367,33	0,00	111.216,59	-66.849,26
EU & UZUVRH	<i>Na putu prema zaposlenju - razvoj novih znanja i vještina visokoobrazovanih nezaposlenih osoba</i>	22.09.2012.	21.03.2014.	371.323,08	250.622,60	594.714,58	27.231,10
EU & UZUVRH	<i>„Pokreni sebe, promijeni svijet - mobilizacija potencijala volontiranja u prevenciji nasilja među mladima“</i>	04.04.2013.	03.10.2014.	0,00	133.394,00	94.255,35	39.138,65
GRAD RIJEKA	<i>Volontiraj - budi promjena</i>	01.01.2012.	31.12.2012.	-12.000,00	12.000,00	0,00	0,00
PGŽ	<i>Obilježavanje 05.12. - Međunarodnog dana volontera</i>	09.12.2013.	31.12.2013.	0,00	6.000,00	6.000,00	0,00
AGENCIJA ZA MOBILNOST	<i>Studijski posjet Europskom volonterskom centru – job shadowing</i>	03.10.2013.	18.10.2013.	0,00	8.874,11	8.874,11	0,00
TIDES FOUNDATION	<i>Institucionalna potpora</i>	25.09.2013.	24.09.2015.	0,00	41.590,46	18.354,07	23.236,39
OSTALI PRIHODI		01.01.2013.	31.12.2013.	141.739,71	165.474,54	133.250,70	173.963,55
UKUPNO				767.509,47	1.553.219,96	1.794.044,04	526.685,39

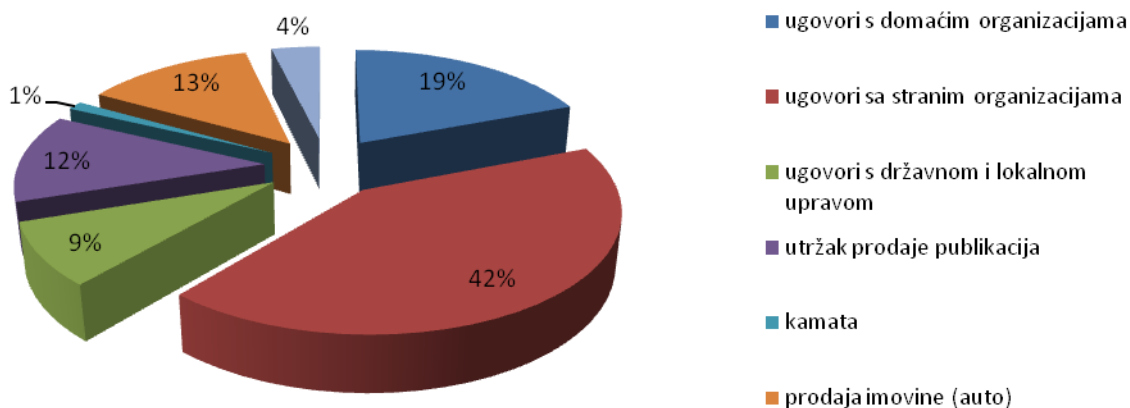
TROŠKOVI 2013

PRIHODI 2013

OSTALI PRIHODI

* OSTALI PRIHODI	
<i>ugovori s domaćim organizacijama</i>	<i>31.714,00</i>
<i>ugovori sa stranim organizacijama</i>	<i>69.705,00</i>
<i>ugovori s državnom i lokalnom upravom</i>	<i>14.178,57</i>
<i>utržak prodaje publikacija</i>	<i>20.163,50</i>
<i>kamata</i>	<i>1.932,53</i>
<i>prodaja imovine (auto)</i>	<i>21.540,00</i>
<i>drugi povrati</i>	<i>6.240,94</i>
UKUPNO	165.474,54

UKUPNO POTROŠENO 2013.	
plaće - stalno zaposleni	1.029.937,54
honorarni suradnici	34.236,00
računovodstvena agencija	34.192,50
najam i režijski troškovi	74.902,02
postarina/telefon	33.361,70
uredski materijal	19.801,84
bankovni troškovi	3.977,55
profesionalne usluge	11.625,00
održavanje/registracija vozila	6.446,18
održavanje/osiguranje opreme	21.532,15
oprema/namještaj	12.205,38
putni troškovi	35.437,07
dnevnice treneri	27.392,20
smještaj trenera	21.422,49
troškovi radionica	161.944,10
publikacije	16.643,64
volonterski program	59.230,48
organizacijski razvoj	35.238,37
uplate partnerskim organizacijama	154.741,55
UKUPNO	1.794.267,76